

Βασικό λεξιλόγιο

- τέχνη, χωριό, γίνομαι, ραφτόπουλο, ψωμί, ράβω, μακρινός -ή -ό, σκάβω, ανάβω, αναπαύομαι, παύω
- έχω – είχα, ταξιδεμένος -η -ο, ο πολύς, η πολλή, το πολύ, παππούς, λέω – είπα
- μήπως, Έλληνας, Ελληνίδα, ελληνική, Γαλλίδα, γαλλικός, γιαννιώτικος, μόλις, καταφέρνω, περνώ, ίσαμε
- λύνω, ασκί, φυλακίζω, φιλοξενώ, νησί, οργή, περιέργεια, δυνατός, άνεμος, φυλάω, συνάντηση, αποκοιμίζω, αποχαιρετώ, λύσσα, κόκαλο, περιπέτεια
- θάλασσα, πλατύς -ιά -ύ, κουπαστή, κόσμος, πλώρη, πρύμνη, άγκυρα, πηδάλιο, κατάστρωμα, φινιστρίνι, προπέλα, ιστίο, κατάρτι

Γραμματικά – Συντακτικά φαινόμενα

a) Οι χρόνοι του ρήματος

Ενεστώτας	Παρατατικός	Αόριστος	Εξακολουθητικός Μέλλοντας	Συνοπτικός Μέλλοντας
δίνω	έδινα	έδωσα	θα δίνω	θα δώσω
δίνεις	έδινες	έδωσες	θα δίνεις	θα δώσεις
δίνει	έδινε	έδωσε	θα δίνει	θα δώσει
δίνουμε	δίναμε	δώσαμε	θα δίνουμε	θα δώσουμε
δίνετε	δίνατε	δώσατε	θα δίνετε	θα δώσετε
δίνουν	έδιναν	έδωσαν	θα δίνουν	θα δώσουν

β) Ρήματα: Οι καταλήξεις -άβω και -αύω

Τα ρήματα που τελειώνουν σε -άβω γράφονται με βήτα (β). Π.χ. ράβω, σκάβω κτλ.

Εξαιρούνται και γράφονται με αυ τα ρήματα παύω – παύομαι, απολαύω και τα σύνθετά τους.

Π.χ. αναπαύω – αναπαύομαι, καταπαύω κτλ.

γ) Συνώνυμες λέξεις

Συνώνυμες λέγονται οι λέξεις που έχουν περίπου την ίδια σημασία.

Π.χ. δρόμος – οδός, ερευνώ – ψάχνω

δ) Κυριολεξία - μεταφορά

Κυριολεξία είναι το σχήμα λόγου κατά το οποίο οι λέξεις χρησιμοποιούνται με την αρχική τους σημασία. Μεταφορά είναι το σχήμα λόγου κατά το οποίο οι λέξεις χρησιμοποιούνται με διαφορετική σημασία από την πραγματική (την αρχική).

Π.χ. *Έκοψε στη μέση το ψωμί.* (κυριολεξία) – *Έκοψε δρόμο για να μην αργήσει.* (μεταφορά)

ε) Το επίθετο πολύς - πολλή - πολύ

Ενικός αριθμός			
Ονομαστική	ο πολύς	η πολλή	το πολύ
Γενική	του πολύ/πολλού	της πολλής	του πολύ/πολλού
Αιτιατική	τον πολύ	την πολλή	το πολύ
Κλητική	-	-	-
Πληθυντικός αριθμός			
Ονομαστική	οι πολλοί	οι πολλές	τα πολλά
Γενική	των πολλών	των πολλών	των πολλών
Αιτιατική	τους πολλούς	τις πολλές	τα πολλά
Κλητική	-	-	-

Το επίθετο πολύς, πολλή, πολύ το συναντάμε πριν από ουσιαστικό (π.χ. πολλή ώρα), ενώ το επίρρημα πολύ πριν από ρήμα, επίθετο ή μετοχή (π.χ. πολύ κουρασμένος).

Προσοχή:

- πολύ όμορφη (με ένα λ και υ όταν ακολουθεί θηλυκό επίθετο)
- πολλή δουλειά (με δύο λ και η όταν ακολουθεί θηλυκό ουσιαστικό)

στ) Εθνικά ονόματα

Τα κύρια ονόματα που μας φανερώνουν τόπο (ήπειρο, χώρα, νομό, πόλη, νησί κτλ.) ή πώς λέγεται ο κάτοικος μιας περιοχής λέγονται εθνικά και αρχίζουν με κεφαλαίο γράμμα.

Π.χ. Ελλάδα, Αθήνα, Έλληνας -ίδα, Ευρωπαίος -αία, Κερκυραίος -αία κτλ.

Τα εθνικά ονόματα γράφονται με κεφαλαίο ακόμη κι όταν έχουν θέση επιθέτου:

Π.χ. Ο Κύπριος υπουργός – Οι Έλληνες στρατιώτες

Τα επίθετα που παράγονται από τα εθνικά ονόματα γράφονται με μικρό γράμμα:

Π.χ. Ο ελληνικός καφές, η αγγλική γλώσσα

